

Roar Kjølrbakken
Kirkerød 2
1798 AREMARK

Deres ref.:

Vår ref.: 2025-04-23096/V260

Dato: 30.12.2025

Prøvesvar til innsendelse mottatt 11.09.2025**Art:** Elg**Lokalitet:** Indre Østfold kommune**Årsak til innsendelse:** Elgkalven Trampe (Helseovervåkningsprogrammet for vilt)**Sykehistorie:** Observert ofte liggende i hage lengre tid. Lite redd. Avlivet.**Obduksjonsrapport:**

En elgkalv, okse, med vekt 85 kg ble mottatt til obduksjon. Kalven hadde en kroppslengde på 174 cm målt fra mule til halerot, og en brystomkrets på 106 cm. Dødsstivheten var utgått, og de kadaverøse forandringene var moderate til betydelige. Kalven var avmagret med lite fett rundt bukorganer, og fettputen i kneleddet var gelatinøs. Fettet rundt hjertet og i beinmargen var rødt og gelatinøst. Kalven var skutt i høyre side gjennom humerus, sjette ribbein og fremre lungelapp. I brysthulen fantes et stort blodkoagel. Det var en spekk i skalletaket i midtlinjen, samt første og andre nakkevirvel var knust. Store deler av hjernen var også ødelagt.

Ved bakklauvene var det moderate mengder fluelarver. Kalven hadde brun pels, og det fantes enkelte flått og hjortelusfluer i huden og pelsen. Øynene lå dypt i øyehulene. Det forelå mildt ødem (økt mengde vevsvæske) i vevet rundt begge haseledd, kneledd, albueledd og skulderledd. I leddene var det økt mengde gul, noe uklar, væske. Høyre kneledd og albueledd samt venstre haseledd hadde frodige og hyperemiske synovialmembraner. I tillegg fantes fibrin i venstre haseledd og i høyre albueledd.

Vomma var fylt med et finfibret, brunt innhold med deiget konsistens, og pH-en målte 7. Innholdet i nettmagen og bladmagen var tilsvarende, men noe bløtere i nettmagen. Innholdet i store deler av tynntarmen var vandig og varierte i farge fra brunt til lysegult. I siste del av tynntarmen var innholdet beige og tykflytende. I blindtarmen og i fremre del av tykktarmspiralen var innholdet brunt og vellingaktig. I bakre deler av spiralen var innholdet tørrere, og som avføringsperler i bakre deler av tykktarmen og i endetarmen. Avføringen var dekket med slim.

Det fantes noe hvitt skum i nedre del av luftrøret og i bronkier. I den fremste lungelappen på høyre side fantes to faste knuter som målte ca 0.5x0.5x1 cm. Ved hjertets overflate og på innsiden av høyre side av hjertet var det små blødninger. Milten fremsto noe forstørret, men med skarpe kanter. Snittflaten var fuktig og matt rød.

Bakteriologisk undersøkelse av svaber fra milt viste rikelig forekomst av *Streptococcus uberis* og *Paeniciastridium sordellii*. Svaber fra lungevev viste rikelig, uspesifikk blandingsflora. I svaber fra leddvæske ble det påvist sparsom, uspesifikk blandingsflora.

Parasittologisk undersøkelse av avføring påviste moderat forekomst av *Giardia*, påvist ved immunfluorescens-metode (IFAT).

Histologisk undersøkelse:

I hjerte forelå områder med degenererte og nekrotiske (skadede og døde) hjertemuskelceller, samt betennelsesinfiltrasjon med lymfocytter, makrofager og nøytrofile granulocytter. I ett av disse områdene ble det ved gramfarging påvist grampositive kokkoide bakterier. I tillegg fantes et fokus med basofile korn, omgitt av et amorft til stjerneformet eosinofilt materiale, med omkringliggende lymfocytter, makrofager og nøytrofile granulocytter i bindevevsstroma. Fokuset lot seg ikke gjenfinne i snitt farget med Ziehl-Neelsen eller ved gram-farging. I snitt fra lunge var alveolene flere steder sammenfalt, og alveolesepta infiltrert av betennelsesceller, ofte nøytrofile granulocytter. Perifer i lungevevet var alveolespeta fortykket av eosinofile stromale fibre og spredte mononukleære betennelsesceller. Smale alveolelumen inneholdt kornet eosinofilt materiale. I andre områder var alveoler fylt med skummede makrofager og trådet eosinofilt materiale. I én lobulus ble det

Opplysninger om usikkerhet i kvantitative resultater kan fås ved å ta kontakt med laboratoriet. Resultatene gjelder kun for prøvene i svaret og for prøvene slik de ble mottatt. Svaret må ikke gjengis i utdrag uten skriftlig godkjenning.

påvist omfattende fortettet lungevev, med blødninger, nekrotiske alveolesepta samt alveoler og bronkioler fylt med trådet eller amorft eosinofilt materiale. Det forelå autolytiske forandringer i lever, nyre og milt, noe som gjorde den histologiske undersøkelsen utfordrende. I snitt fra nyre var det et avgrenset område i barken med flere nekrotiske foci, stedvis med strukturer som lignet bakteriehopet. I utkanten av fociene var vevet infiltrert av nøytrofile og mononukleære betennelsesceller, samt tynne bindevevsdrag. Tilsvarende forandringer ble også funnet i et område i overgangen mellom bark og marg. Det ble ikke påvist sikre histopatologiske forandringer i lever eller milt.

Diagnoser:

Avmagring

Hjertemuskelbetennelse (myokarditt) med grampositive kokkoide bakterier

Lungebetennelse, kronisk aktiv

Mikroabscesser i nyre

Leddbetennelse i flere ledd

Påvist moderat forekomst av *Giardia* i avføring

Kommentar: Det ble påvist betennelsesforandringer i flere organer, noe som taler for at det kan ha foreligget en systemisk, sannsynligvis bakteriell infeksjon. Tolkningen av den bakteriologiske undersøkelsen fra svaberprøver er likevel noe usikker, da det forelå kadaverøse forandringer som kan ha påvirket prøvesvarene. Den kliniske betydningen av *Giardia* påvist i avføring er også noe usikker, men en slik parasittinfeksjon er kjent å kunne gi redusert næringsopptak over tid, og kan ha bidratt til avmagring og nedsatt almenntilstand hos dyret. Det vil bli utført ytterligere analyser av prøver fra kalven, og funnene vil bli inkludert i prosjektet Elgkalven Trampe sine samlede resultater.

Med hilsen

Elise Friis Kvigstad

veterinær, forsker

E-post: elise.friis.kvigstad@vetinst.no

DETTE DOKUMENTET ER ELEKTRONISK GODKJENT

Opplysninger om usikkerhet i kvantitative resultater kan fås ved å ta kontakt med laboratoriet. Resultatene gjelder kun for prøvene i svaret og for prøvene slik de ble mottatt. Svaret må ikke gjengis i utdrag uten skriftlig godkjenning.